

Rolnummer 5634
Arrest nr. 76/2014 van 8 mei 2014

A R R E S T

In zake : de prejudiciële vraag over artikel 144 van de wet betreffende de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen, gecoördineerd op 14 juli 1994, gesteld door de Kamer van beroep ingesteld bij de Dienst voor geneeskundige evaluatie en controle van het RIZIV.

Het Grondwettelijk Hof,

samengesteld uit de voorzitters A. Alen en J. Spreutels, en de rechters E. De Groot, L. Lavrysen, J.-P. Snappe, J.-P. Moerman, E. Derycke, T. Merckx-Van Goey, P. Nihoul, F. Daoût, T. Giet en R. Leysen, bijgestaan door de griffier P.-Y. Dutilleux, onder voorzitterschap van voorzitter A. Alen,

wijst na beraad het volgende arrest :

*

* *

I. Onderwerp van de prejudiciële vraag en rechtspleging

Bij beslissing van 26 maart 2013 in zake Herman Vercruysse tegen de Dienst voor geneeskundige evaluatie en controle van het RIZIV, waarvan de expeditie ter griffie van het Hof is ingekomen op 7 mei 2013, heeft de Kamer van beroep ingesteld bij de Dienst voor geneeskundige evaluatie en controle van het RIZIV de volgende prejudiciële vraag gesteld :

« Schendt artikel 144 van de wet betreffende de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen, gecoördineerd op 14 juli 1994, niet de artikelen 10, 11 en 16 van de Grondwet, afzonderlijk genomen en in samenhang beschouwd met de artikelen 160 en 161 van de Grondwet, het beginsel van de scheiding der machten en artikel 6 EVRM, geïnterpreteerd in die zin dat de Kamer van eerste aanleg, ingesteld als administratief rechtscollege krachtens artikel 144, § 1, van de gecoördineerde wet en gevat op grond van artikel 144, § 2, 2°, van de gecoördineerde wet, na vastgesteld te hebben dat de beslissing van de Leidend ambtenaar nietig is wegens de schending van artikel 142, § 3, van de gecoördineerde wet (vervaltermijnen), ook zelf ambtshalve kennis mag nemen van de inbreuken op de bepalingen van artikel 73*bis* van de gecoördineerde wet, een bevoegdheid die de Kamer van eerste aanleg bovendien niet heeft op grond van artikel 144, § 2, 1°, van de gecoördineerde wet wanneer de inbreuk tot de bevoegdheid van de Leidend ambtenaar behoort zoals bepaald in artikel 143, § 1, van die gecoördineerde wet ? ».

Memories en memories van antwoord zijn ingediend door :

- Herman Vercruysse, bijgestaan en vertegenwoordigd door Mr. G. Van Grieken en Mr. P. Vande Castele, advocaten bij de balie te Antwerpen;
- het Rijksinstituut voor Ziekte- en Invaliditeitsverzekering (RIZIV), bijgestaan en vertegenwoordigd door Mr. P. Slegers, advocaat bij de balie te Brussel;
- de Ministerraad, bijgestaan en vertegenwoordigd door Mr. P. Slegers, advocaat bij de balie te Brussel.

Op de openbare terechtzitting van 1 april 2014 :

- zijn verschenen :
  - . Mr. P. Vande Castele, voor Herman Vercruysse;
  - . Mr. C. Van Nieuwenhuysse en Mr. B. Fonteyn, advocaten bij de balie te Brussel, *loco* Mr. P. Slegers, voor het RIZIV en de Ministerraad;
- hebben de rechters-verslaggevers R. Leysen en F. Daoût verslag uitgebracht;
- zijn de voornoemde advocaten gehoord;
- is de zaak in beraad genomen.

De bepalingen van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Grondwettelijk Hof met betrekking tot de rechtspleging en het gebruik van de talen werden toegepast.

II. *De feiten en de rechtspleging in het bodemgeschil*

Dr. Herman Vercruysse wordt ervan beticht ten onrechte verstrekkingen te hebben aangerekend ten laste van de verplichte ziekteverzekering in de periode van 11 mei 2005 tot 30 maart 2006.

De Leidend ambtenaar van de Dienst voor geneeskundige evaluatie en controle van het Rijksinstituut voor Ziekte- en Invaliditeitsverzekering (hierna : RIZIV) verklaarde de tenlasteleggingen vastgesteld. Hij veroordeelde de betrokkene tot de terugbetaling van de totale waarde van de ten onrechte aangerekende verstrekkingen en legde een administratieve geldboete op van 18 618,87 euro. Die beslissing werd niet gedateerd maar er werd kennis van gegeven bij brief van 20 augustus 2009.

Bij verzoekschrift van 18 december 2009 heeft Herman Vercruysse die beslissing aangevochten bij de Kamer van eerste aanleg van de Dienst voor geneeskundige evaluatie en controle van het RIZIV. De Kamer van eerste aanleg heeft op 19 december 2011 de bestreden beslissing van de Leidend ambtenaar vernietigd omdat een essentiële vormvereiste niet werd nageleefd, namelijk de dagtekening van de beslissing. De Kamer van eerste aanleg besliste vervolgens om de zaak te evoceren en veroordeelde de betrokkene tot de terugbetaling van de totale waarde van de ten onrechte aangerekende verstrekkingen.

Herman Vercruysse tekende hoger beroep aan tegen die beslissing bij de Kamer van beroep van de Dienst voor geneeskundige evaluatie en controle van het RIZIV. In het kader van die procedure stelt dat administratief rechtscollege de voormelde prejudiciële vraag.

III. *In rechte*

- A -

Ten aanzien van de ontvankelijkheid van de prejudiciële vraag

A.1.1. De Ministerraad en het RIZIV voeren aan dat de prejudiciële vraag onontvankelijk is vermits noch de prejudiciële vraag, noch de verwijzingsbeslissing vermelden wie het vermeende slachtoffer zou zijn van het in het geding zijnde verschil in behandeling en met wie die categorie van personen moet worden vergeleken. Het zou ook niet duidelijk zijn in welk opzicht een grondrecht is geschonden. Het onduidelijk karakter van de prejudiciële vraag zou het contradictoir karakter van de rechtspleging voor het Hof in gedrang brengen.

A.1.2.1. Herman Vercruysse antwoordt dat de Ministerraad en het RIZIV zelf het contradictoir karakter van de procedure in het gedrang brengen door in hun memorie slechts op summiere wijze en in ondergeschikte orde de prejudiciële vraag ten gronde te bespreken.

A.1.2.2. Hij ziet ook niet in waarom de prejudiciële vraag onontvankelijk zou zijn. Uit zijn memorie blijkt immers dat er geen enkel probleem was om de draagwijdte van de prejudiciële vraag te bepalen. Dat blijkt, volgens hem, ook uit het feit dat de Ministerraad en het RIZIV in ondergeschikte orde een antwoord ten gronde geven.

A.2.1. De Ministerraad en het RIZIV voeren in hun memorie van antwoord tevens aan dat de prejudiciële vraag niet dienstig is voor de oplossing van het bodemgeschil vermits ze steunt op verschillende inconsistenties ten opzichte van de procedurestukken.

A.2.2. Die partijen wijzen te dien aanzien erop dat de Kamer van eerste aanleg geen schending van artikel 142, § 3, van de wet betreffende de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen, gecoördineerd op 14 juli 1994, heeft vastgesteld. Die bepaling kon overigens niet worden toegepast, vermits artikel 38 van de wet van 19 december 2008 houdende diverse bepalingen inzake gezondheidszorg dat artikel zo heeft geïnterpreteerd dat de erin vermelde termijnen slechts van toepassing zijn op inbreuken gepleegd vanaf 15 mei 2007. Te dezen dateren de feiten evenwel van vóór die datum.

A.2.3. Nog volgens die partijen heeft de Kamer van eerste aanleg niet ambtshalve kennis genomen van inbreuken op de bepalingen van artikel 73*bis* van de gecoördineerde wet van 14 juli 1994. Op grond van de overgangsregeling bepaald in artikel 112 van de wet van 13 december 2006 houdende diverse bepalingen betreffende gezondheid worden de inbreuken te dezen bestraft op grond van de oude artikelen 139 en 141, § 5, van de gecoördineerde wet van 14 juli 1994.

A.2.4. Zij besluiten dat de in de prejudiciële vraag beschreven hypothese niet overeenkomt met de feiten die aan het toezicht van de verwijzende rechter zijn onderworpen.

Ten aanzien van de formulering van de prejudiciële vraag

A.3.1. Herman Verduyts vraagt de artikelen 144 tot 146 van de Grondwet in het onderzoek van de prejudiciële vraag te betrekken, vermits die bepalingen onlosmakelijk verbonden zijn met de in de prejudiciële vraag vermelde artikelen 160 en 161 van de Grondwet.

A.3.2. Nog volgens die partij dient in de prejudiciële vraag de verwijzing naar artikel 144, § 3, van de gecoördineerde wet van 14 juli 1994 te worden vervangen door een verwijzing naar artikel 142, §§ 2 en 3, van diezelfde wet. In de verwijzingsbeslissing stelt het verwijzende rechtscollege immers vast dat de beslissing van de Leidend ambtenaar nietig was doordat een essentiële vormvereiste niet is nageleefd, namelijk de dagtekening van de beslissing. Die vereiste wordt op straffe van verval voorgeschreven door artikel 142, § 2, van de gecoördineerde wet van 14 juli 1994.

Ten gronde

A.4.1. Volgens Herman Verduyts staat het de wetgever in beginsel vrij een betwisting over de door het bestuur opgelegde terugbetalingen en administratieve geldboetes toe te vertrouwen aan administratieve rechtscolleges, in zoverre de betwisting geen geschil over burgerlijke rechten in de zin van artikel 144 van de Grondwet betreft. Het recht op een rechterlijke toetsing van de door het bestuur opgelegde geldboete of terugbetaling dient evenwel de waarborgen in te houden van artikel 6 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens, met inbegrip van de scheiding der machten, de onafhankelijkheid en de onpartijdigheid van de rechtscolleges, de wapengelijkheid en het recht op een eerlijk proces, en bestaanbaar te zijn met de artikelen 10 en 11 van de Grondwet. Bovendien moet er sprake zijn van een formele wet.

Het recht op een rechterlijke toetsing met volle rechtsmacht houdt in dat de rechter kan nagaan of de bestreden beslissing in rechte en in feite is verantwoord : hetgeen tot de beoordelingsbevoegdheid van het bestuur behoort, dient onder de controle van de rechter te vallen. De rechter mag zich evenwel niet op het terrein van de opportuniteit begeven en moet de mate waarin het bestuur gebonden is wat de sanctie en andere maatregelen betreft, in acht nemen. Wanneer de rechter vaststelt dat de beslissing van het bestuur nietig is wegens de schending van op straffe van verval voorgeschreven bepalingen en het bestuur dus geen sanctie of maatregel kon opleggen, overschrijdt hij de grenzen van zijn bevoegdheid, zelfs met volle rechtsmacht, indien hij via evocatie een sanctie of maatregel oplegt.

Ten slotte verbieden de vereisten inzake onafhankelijkheid en onpartijdigheid dat de rechterlijke functie samengaat met die van de vervolgende partij. Bijgevolg kan de rechter niet, na vastgesteld te hebben dat een substantiële vormvereiste ontbreekt, de gevolgen van de nietige bestuurshandeling zelf opvangen.

A.4.2. Uit wat voorafgaat vloeit, volgens die partij, voort dat de Kamer van eerste aanleg, zelfs al beschikt ze over volle rechtsmacht, niet de nietigheid van de beslissing van de Leidend ambtenaar kan verbeteren zodra ze het verval, de verjaring of de nietigheid heeft vastgesteld. De voormelde verdragsrechtelijke en grondwettelijke bepalingen en algemene rechtsbeginselen zijn bijgevolg geschonden wanneer de in het geding zijnde bepaling zo wordt geïnterpreteerd dat de Kamer van eerste aanleg, na te hebben vastgesteld dat de beslissing van de Leidend ambtenaar nietig is wegens de schending van artikel 142, §§ 2 en 3, van de gecoördineerde wet van 14 juli 1994, ambtshalve kennis mag nemen van de inbreuken op de bepalingen van artikel 73*bis* van diezelfde wet. Die schending is niet te verantwoorden en maakt bijgevolg ook een discriminatie uit.

A.5.1. Herman Verduyts merkt vervolgens op dat het recht op toegang tot de rechter, dat een onderdeel is van het recht op een eerlijk proces, wordt miskend wanneer de rechter wordt vrijgesteld van de verplichting om de verjaring van de vordering vast te stellen, ofschoon die verjaring is ingetreden door de miskenning van een op

straffe van verval ingevoerde termijn die definitief was verlopen vooraleer de zaak rechtsgeldig bij de rechter aanhangig kon worden gemaakt.

A.5.2. Te dezen bepaalt artikel 142, §§ 2 en 3, van de gecoördineerde wet van 14 juli 1994, zoals hersteld bij artikel 99 van de voormelde wet van 13 december 2006, dat de inbreuken bedoeld in artikel 73*bis* van die wet op straffe van verval binnen twee jaar moeten worden vastgesteld en dat de betwistingen binnen twee jaar volgend op de datum van het proces-verbaal beslecht moeten worden door de Leidend ambtenaar. Beide vervalttermijnen zijn dwingend. Alhoewel te dezen de Kamer van eerste aanleg heeft vastgesteld dat aan de voorwaarden van artikel 142, §§ 2 en 3, van de gecoördineerde wet van 14 juli 1994 niet was voldaan, heft ze toch het verval van de vordering op. Zodoende zou artikel 144 van de gecoördineerde wet van 14 juli 1994 aan die Kamer een dermate omvangrijke volle rechtsmacht verlenen dat het impliciet artikel 142, §§ 2 en 3, van de gecoördineerde wet van 14 juli 1994 opheft. In die ruime interpretatie zou artikel 144 van de gecoördineerde wet van 14 juli 1994 minstens *de facto* de Leidend ambtenaar vrijstellen van de naleving van de in artikel 142, §§ 2 en 3, van diezelfde wet op straffe van verval opgelegde voorschriften en termijnen. Zodoende kan de Kamer van eerste aanleg een per hypothese vervallen of verjaarde vordering toch nog gegrond verklaren. Het recht op toegang tot de rechter wordt aldus miskend.

A.5.3. Herman Vercruyse wijst er vervolgens op dat in het straf- en het tuchtrecht een verworven verjaring verworven blijft. Volgens hem is de situatie van een zorgverlener die wordt vervolgd op grond van artikel 73*bis* van de gecoördineerde wet van 14 juli 1994 vergelijkbaar met die van een persoon die het voorwerp uitmaakt van een straf- of een tuchtprocedure. Ten gevolge van de in het geding zijnde bepaling zouden de Kamer van eerste aanleg en de Kamer van beroep evenwel voorbij kunnen gaan aan de verjaring. Het verschil in behandeling dat hieruit voortvloeit is, volgens hem, niet bestaanbaar met het beginsel van gelijkheid en niet-discriminatie en met artikel 6 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens.

A.5.4. De verzoekende partij voor het verwijzende rechtscollege betwist vervolgens dat artikel 2 van de wet van 29 maart 2012 houdende diverse bepalingen (II), dat in artikel 144, § 2, eerste lid, van de van de gecoördineerde wet van 14 juli 1994 de woorden « nemen kennis van » vervangt door de woorden « nemen met volle rechtsmacht kennis van », als een interpretatieve wetsbepaling kan worden beschouwd. De bijzondere invulling die het verwijzende rechtscollege aan het voormelde artikel 144 geeft, namelijk dat de Kamer van eerste aanleg het verval van de vordering ongedaan zou kunnen maken door de zaak te evoceren, zou ontstaan door het feit dat het verwijzende rechtscollege aan artikel 2 van de wet van 29 maart 2012 terugwerkende kracht geeft. Die terugwerkende kracht zou bovendien de afloop van een gerechtelijke procedure beïnvloeden, zodat alleen uitzonderlijke omstandigheden of dwingende motieven van algemeen belang ze kunnen verantwoorden. Die omstandigheden of motieven zijn evenwel niet voorhanden. Bijgevolg is er sprake van een niet-verantwoorde schending van het beginsel van de niet-terugwerkende kracht van de wet, het rechtszekerheidsbeginsel en het wettigheidsbeginsel.

A.6. De Ministerraad en het RIZIV voeren aan dat de prejudiciële vraag enkel betrekking kan hebben op de bevoegdheden van de Kamer van eerste aanleg, zoals bepaald in artikel 144, § 2, 2°, van de gecoördineerde wet van 14 juli 1994, in het kader van een beroep tegen beslissingen van de Leidend ambtenaar. Het Hof zou zich uit dienen te spreken over het verschil in behandeling dat zou bestaan tussen, enerzijds, de personen die hun geschil onderworpen zien aan een administratief rechtscollege met een tot cassatie beperkte rechtsmacht en, anderzijds, personen die hun geschil onderworpen zien aan een administratief rechtscollege met volle rechtsmacht.

A.7.1.1. Wat de aangevoerde schending van de artikelen 10, 11 en 16 van de Grondwet betreft, merken de Ministerraad en het RIZIV op dat de volle rechtsmacht van de Kamer van eerste aanleg inherent is aan de beroepsprocedure waarin is voorzien bij de gecoördineerde wet van 14 juli 1994. De Raad van State zou dat hebben bevestigd in het arrest nr. 176.303 van 29 oktober 2007. Ook uit de parlementaire voorbereiding van de wet van 13 december 2006 zou blijken dat de wetgever de rechten van de verdediging van zorgverleners beoogt te eerbiedigen door administratieve rechtscolleges met volle rechtsmacht in te voeren.

A.7.1.2. Die partijen wijzen erop dat het Hof herhaalde malen heeft geoordeeld dat het beginsel van gelijkheid en niet-discriminatie niet wordt geschonden door het feit dat administratieve rechtscolleges kennis nemen van geschillen met betrekking tot politieke rechten. Er valt, volgens hen, dan ook niet in te zien hoe de in het geding zijnde bepaling niet bestaanbaar zou zijn met de artikelen 10 en 11 van de Grondwet. De aard van de betwisting, namelijk de beslissing van een administratief orgaan die de zorgverlener tot de terugbetaling van ten onrechte aangerekende sommen en tot een geldboete kan veroordelen, verantwoordt dat het geschil tot de bevoegdheid van een administratief rechtscollege met volle rechtsmacht behoort.

A.7.1.3. Nog volgens die partijen heeft de in het geding zijnde bepaling geen betrekking op het eigendomsrecht. Het betreft immers betwistingen tussen de zorgverleners en de Dienst voor geneeskundige evaluatie en controle. Die bepaling houdt ook geen onteigening in. Bijgevolg kan artikel 16 van de Grondwet niet zijn geschonden.

A.7.1.4. De Ministerraad en het RIZIV beklemtonen dat de terugvordering van ten onrechte aangerekende verstrekkingen, die het enige voorwerp uitmaakt van het geschil voor de verwijzende rechter, geen sommen betreft die tot het patrimonium van de zorgverlener behoren, maar wel de terugbetaling van onverschuldigde betalingen. Hoewel de ten onrechte aangerekende prestaties aan de zorgverlener waren betaald, maken zij geen deel uit van zijn eigendom : vermits de voorwaarden van de tegemoetkoming niet waren vervuld, mocht de betrokken zorgverlener geen aanspraak maken op die sommen. Die partijen verwijzen naar het arrest nr. 8/99 van 28 januari 1999, waarin het Hof heeft geoordeeld dat het recht van een persoon op het ongestoord genot van zijn eigendom geen betrekking kan hebben op eigendommen die geenszins van hem zijn of geweest zijn. Ook de rechtspraak van het Europees Hof voor de rechten van de mens gaat in die richting.

A.7.1.5. Ook al zou er sprake zijn van een inmenging in het eigendomsrecht, dan nog is die, volgens de Ministerraad en het RIZIV, redelijk verantwoord : een geneesheer die ten onrechte prestaties aanrekent, heeft immers geen recht op die vergoedingen.

A.7.2.1. Herman Vercruyse antwoordt dat de terugbetaling van een al dan niet onverschuldigd ontvangen betaling het eigendomsrecht betreft. Er is volgens hem ook geen reden om het toepassingsgebied van het eigendomsrecht te beperken tot onteigeningen. Hij ontkent tevens dat hij de sommen in kwestie nooit had mogen ontvangen.

A.7.2.2. Volgens die partij is het onjuist te beweren dat nergens in de gecoördineerde wet van 14 juli 1994 is bepaald dat een Kamer van beroep, na vastgesteld te hebben dat de beslissing in eerste aanleg nietig was, de zaak niet zelf ten gronde zou mogen onderzoeken. Dit zou een aanfluiting zijn van het beginsel van de scheiding der machten.

A.8.1.1. Wat betreft de aangevoerde schending van de artikelen 10, 11 en 16 van de Grondwet, in samenhang gelezen met de artikelen 144, 145, 160 en 161 ervan, met het beginsel van de scheiding der machten en met artikel 6 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens, wijzen de Ministerraad en het RIZIV erop dat volgens de in het geding zijnde bepaling de Kamers van eerste aanleg administratieve rechtscolleges zijn in de zin van artikel 161 van de Grondwet. Volgens de rechtspraak van het Hof beantwoorden die administratieve rechtscolleges aan de vereisten van de artikelen 144, 145, 160 en 161 van de Grondwet en het beginsel van de scheiding der machten. Het feit dat gedingen met betrekking tot politieke rechten worden toevertrouwd aan een administratief rechtscollege (de Kamer van eerste aanleg), veeleer dan aan een rechtscollege van de rechterlijke orde, maakt geen schending uit van het beginsel van gelijkheid en niet-discriminatie, al dan niet in samenhang gelezen met de in de prejudiciële vraag vermelde grondwets- en internationale verdragsbepalingen.

A.8.1.2. Die partijen voeren nog aan dat de procedures voor de Kamer van eerste aanleg en de Kamer van beroep zijn geregeld in de gecoördineerde wet van 14 juli 1994. Nergens in die wet is bepaald dat een Kamer, in hoger beroep, na vastgesteld te hebben dat de beslissing in eerste aanleg nietig is, de zaak niet zelf ten gronde zou mogen onderzoeken. Het beginsel van de scheiding der machten zou, integendeel, zijn geschonden wanneer de Kamer van eerste aanleg, zonder dat wettelijk daarin is voorzien, de zaak zou verwijzen naar de Leidend ambtenaar.

A.8.1.3. Bovendien heeft de wetgever, volgens die partijen, ook ervoor gezorgd dat die rechtbanken bij de uitoefening van hun bevoegdheden de rechten van de verdediging eerbiedigen. Zo worden de onafhankelijkheid en de onpartijdigheid van het rechtscollege gewaarborgd, dienen de beslissingen van die rechtscolleges te worden gemotiveerd en worden de rechten van de verdediging gevrijwaard. De in het geding zijnde bepaling bevat dan ook alle waarborgen die artikel 6 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens vereist.

A.8.1.4. In zoverre de beslissing van de Kamer van beroep de terugbetaling van onterecht aangerekende verstrekkingen betreft, gaat het, volgens de Ministerraad en het RIZIV, om een volledig gebonden bevoegdheid : indien een verstrekking ten onrechte is aangerekend, moet zij worden terugbetaald. Wat de eventuele administratieve sancties betreft, zijn die partijen van oordeel dat de volle rechtsmacht aan de betrokkene een bijkomende bescherming biedt vermits de feiten worden beoordeeld door iemand die zich nog niet erover heeft uitgesproken.

A.8.2.1. Herman Verduyck antwoordt dat de Kamer van beroep een strafsanctie kan opleggen in de zin van artikel 6 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens.

A.8.2.2. Hij beklemtoont dat rechtscolleges zich moeten houden aan hun functie. Zij mogen toezicht houden op het bestuur, maar mogen zich niet in de plaats stellen van het bestuur door te doen wat het bestuur zelf niet (meer) kan doen. Er is volgens hem ook geen sprake van een aanvullende rechtsbescherming. Die zou enkel bestaan wanneer een onafhankelijke en onpartijdige rechter die de absolute nietigheid van de beslissing van de Leidend ambtenaar vaststelt, de vervolgende partij vrijspreekt.

- B -

Ten aanzien van de in het geding zijnde bepaling

B.1.1. Artikel 144 van de wet betreffende de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen, gecoördineerd op 14 juli 1994, zoals hersteld bij artikel 2 van de wet van 21 december 2006 houdende oprichting van Kamers van eerste aanleg en Kamers van beroep bij de Dienst voor geneeskundige evaluatie en controle van het RIZIV, in de versie zoals van toepassing in de zaak voor de verwijzende rechter, bepaalde :

« § 1. Bij de Dienst voor geneeskundige evaluatie en controle worden Kamers van eerste aanleg en Kamers van beroep ingesteld, administratieve rechtscolleges bedoeld in artikel 161 van de Grondwet.

§ 2. De Kamers van eerste aanleg nemen kennis van :

1° de inbreuken op de bepalingen van artikel 73*bis*, behoudens de inbreuken die tot de bevoegdheid van de Leidend ambtenaar behoren zoals bepaald in artikel 143;

2° de beroepen tegen de beslissingen van de Leidend ambtenaar of van de door hem aangewezen ambtenaar genomen overeenkomstig artikel 143, § 3;

3° de beroepen door de Leidend ambtenaar tegen de beslissingen van het Comité om de zaken bedoeld in artikel 146*bis* af te sluiten zonder gevolg of met een waarschuwing.

§ 3. De Kamers van beroep nemen met volle rechtsmacht kennis van :

1° de beroepen tegen de beslissingen van de Kamers van eerste aanleg;

2° de beroepen tegen de beslissingen van het Comité zoals bedoeld in artikel 155, § 2 ».

B.1.2. Artikel 143 van de gecoördineerde wet van 14 juli 1994, in de versie zoals hersteld bij artikel 100 van de wet van 13 december 2006 houdende diverse bepalingen betreffende gezondheid en gewijzigd bij artikel 257 van de wet van 27 december 2006 houdende diverse

bepalingen (I) en bij artikel 39 van de wet van 19 december 2008 houdende diverse bepalingen inzake gezondheidszorg, en zoals van toepassing op de zaak voor de verwijzende rechter, bepaalde :

« § 1. De Leidend ambtenaar van de Dienst voor geneeskundige evaluatie en controle, of de door hem aangewezen ambtenaar, neemt kennis van de betwistingen betreffende :

1° de inbreuken bedoeld in artikel *73bis*, 1°, 2° en 3° van de wet :

a) indien binnen vijf jaar die voorafgaat aan de vaststelling van de inbreuk, de zorgverlener niet het voorwerp is geweest van een maatregel opgelegd door de Beperkte Kamers of hun Commissies van beroep, door de Controlecommissie of haar Commissie van beroep, door het Comité of de Kamers van beroep bedoeld in artikel 155, de Leidend ambtenaar en de Kamers van eerste aanleg en van beroep bedoeld in artikel 144;

b) bij afwezigheid van aanwijzingen van bedrieglijke handelingen;

c) wanneer de waarde van de betwiste verstrekkingen lager is dan 25.000 euro.

Dit zijn cumulatieve voorwaarden;

2° de inbreuken bedoeld in artikel *73bis*, 7° en 8°.

De verdeling van de zaken tussen de Leidend ambtenaar van die Dienst en de Kamers van eerste aanleg bedoeld in artikel 144, zal voor de eerste maal geëvalueerd worden drie jaar na de inwerkingtreding van deze bepaling.

§ 2. De Leidend ambtenaar of de door hem aangewezen ambtenaar brengt bij een ter post aangetekende brief de overtreder op de hoogte van de vastgestelde inbreuken die hem ten laste worden gelegd. Wanneer nodig, wordt dezelfde mededeling gedaan aan de fysieke of rechtspersonen, bedoeld in artikel 164, tweede lid.

De voornoemde mededelingen gebeuren bij een ter post aangetekende brief en worden geacht te zijn ontvangen de tweede werkdag na de datum van de verzending.

Hij nodigt de overtreder, of waar nodig, de natuurlijke of rechtspersoon bedoeld onder artikel 164, tweede lid, uit hem binnen de twee maanden bij een per post aangetekende brief zijn verweermiddelen te bezorgen.

§ 3. In geval van een inbreuk op de bepalingen van artikel *73bis*, 1°, 2°, 3°, 7° en 8°, legt de Leidend ambtenaar of de door hem aangewezen ambtenaar binnen de drie maanden die volgen op de ontvangst van de verweermiddelen, of bij gebreke daaraan, binnen de drie maanden na afloop van de termijn bepaald in artikel 143, § 2, tweede lid, de maatregelen op, opgesomd in artikel 142.

[...] ».

B.1.3. Artikel *73bis* van de gecoördineerde wet van 14 juli 1994, waarnaar het voormelde artikel 143 van diezelfde wet verwijst, bepaalt de inbreuken in verband met de realiteit en de conformiteit van de geneeskundige verstrekkingen.

Artikel 142, § 1, van diezelfde wet bepaalt de maatregelen die « onverminderd eventuele strafrechtelijke en/of tuchtrechtelijke sancties » worden opgelegd aan de zorgverleners en gelijkgestelden die zich niet schikken naar de bepalingen van het voormelde artikel *73bis*. Artikel 142, §§ 2 en 3, van diezelfde wet, zoals hersteld bij artikel 99 van de voormelde wet van 13 december 2006, en in de versie zoals van toepassing op de zaak voor de verwijzende rechter, bepaalde dienaangaande :

« § 2. De materiële bestanddelen van de inbreuk bedoeld in artikel *73bis* worden door de beëdigde ambtenaren bedoeld in artikel 146 vastgesteld in een proces-verbaal.

Op straffe van verval moeten deze processen-verbaal zijn opgesteld binnen twee jaar vanaf de datum waarop de verzekeringsinstellingen de documenten betreffende de strafbare feiten hebben ontvangen.

§ 3. Op straffe van verval moeten :

1° de betwistingen vermeld in artikel *73bis*, 8°, beslecht worden door de Leidend ambtenaar of de door hem aangewezen ambtenaar, binnen twee jaar volgend op de definitieve beslissing zoals bedoeld in artikel 142, § 1, 4° en 5 tot 6°;

2° de betwistingen bedoeld in artikel *73bis*, 2° en 7°, die tot zijn bevoegdheid behoren, beslecht worden door de Leidend ambtenaar of de door hem aangewezen ambtenaar, binnen twee jaar volgend op de datum van het proces-verbaal;

3° de betwistingen bedoeld in artikel *73bis*, die overeenkomstig artikel 144, § 2, 2°, tot de bevoegdheid van de Kamers van eerste aanleg behoren, bij deze Kamers worden ingeleid binnen drie jaar volgend op de datum van het proces-verbaal.

De voornoemde termijnen zijn geschorst tijdens de burgerlijke, strafrechtelijke of tuchtrechtelijke procedures waarin de zorgverlener partij is, en waarvan de uitspraak doorslaggevend kan zijn bij het onderzoek van de zaak door de Leidend ambtenaar of de Kamer van eerste aanleg.

De beslechting van de betwistingen met de zorgverleners zoals bepaald in artikel *73bis*, behoort tot de uitsluitende bevoegdheid van de organen bedoeld in de artikelen 143 en 144 ».

Ten aanzien van de ontvankelijkheid

B.2.1. De Ministerraad en het Rijksinstituut voor Ziekte- en Invaliditeitsverzekering (hierna : RIZIV) betwisten de ontvankelijkheid van de prejudiciële vraag omdat noch de prejudiciële vraag, noch de verwijzingsbeslissing zouden vermelden welke categorieën van personen met elkaar dienen te worden vergeleken.

B.2.2. Wanneer het Hof wordt gevraagd of een wetskrachtige bepaling bestaanbaar is met de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, in samenhang gelezen met een grondwettelijke of verdragsrechtelijke bepaling waarin een grondrecht wordt gewaarborgd, moet de categorie van personen van wie dat grondrecht zou zijn geschonden, worden vergeleken met de categorie van personen voor wie dat grondrecht is gewaarborgd.

Te dezen wordt het Hof gevraagd of de in het geding zijnde bepaling bestaanbaar is met de artikelen 10, 11 en 16 van de Grondwet, in samenhang gelezen met de artikelen 160 en 161 ervan, met het beginsel van de scheiding der machten en met artikel 6 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens. De categorie van personen van wie die grondrechten zouden zijn geschonden, dient bijgevolg te worden vergeleken met de categorie van personen voor wie die grondrechten zijn gewaarborgd.

B.2.3. De exceptie wordt verworpen.

B.3.1. Nog volgens de Ministerraad en het RIZIV zou de prejudiciële vraag niet dienstig zijn voor de oplossing van het bodemgeschil vermits noch artikel 73*bis*, noch artikel 142, § 3, van de gecoördineerde wet van 14 juli 1994 van toepassing zouden zijn op dat geschil.

B.3.2. Het staat in de regel aan het rechtscollege dat een prejudiciële vraag aan het Hof stelt, om te oordelen of het antwoord op die vraag nuttig is voor het oplossen van het geschil dat het moet beslechten.

Alleen indien dat klaarblijkelijk niet het geval is, kan het Hof beslissen dat de vraag geen antwoord behoeft.

B.3.3. Uit de prejudiciële vraag en de verwijzingsbeslissing blijkt dat het verwijzende rechtscollege het Hof in essentie ondervraagt over de bevoegdheid van de Kamer van eerste aanleg van de Dienst voor geneeskundige evaluatie en controle van het RIZIV om, na vastgesteld te hebben dat de beslissing van de Leidend ambtenaar van die Dienst nietig is wegens de niet-naleving van een op straffe van verval voorgeschreven termijn, de zaak aan zich te trekken en de aan de zorgverlener verweten inbreuken ten gronde te onderzoeken.

Vermits die beslissing van de Kamer van eerste aanleg voor het verwijzende rechtscollege wordt betwist, is het antwoord op de aan het Hof gestelde vraag nuttig voor de oplossing van het bodemgeschil.

B.3.4. De exceptie wordt verworpen.

Ten aanzien van de vraag tot herformulering van de prejudiciële vraag

B.4.1. De verzoekende partij voor het verwijzende rechtscollege vraagt de artikelen 144 tot 146 van de Grondwet in het onderzoek van de prejudiciële vraag te betrekken, vermits die bepalingen onlosmakelijk verbonden zouden zijn met de in de prejudiciële vraag vermelde artikelen 160 en 161 van de Grondwet.

B.4.2. Het verwijzende rechtscollege ondervraagt het Hof over de bestaanbaarheid van de in het geding zijnde bepaling met de artikelen 10, 11 en 16 van de Grondwet, al dan niet in samenhang gelezen met, onder meer, de artikelen 160 en 161 van de Grondwet.

B.4.3. De partijen vermogen niet de draagwijdte van de door het verwijzende rechtscollege gestelde prejudiciële vraag te wijzigen of te laten wijzigen.

De bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Grondwettelijk Hof biedt een partij evenmin de mogelijkheid de grondwetsbepalingen te preciseren waarover de verwijzende rechter een vraag had moeten stellen. Het staat immers niet aan een partij voor het verwijzende rechtscollege om het onderwerp en de omvang van de prejudiciële vraag te bepalen. Het komt aan de verwijzende rechter toe te oordelen welke prejudiciële vragen hij aan het Hof dient te stellen en daarbij de omvang van de saisine te bepalen.

B.4.4. Het voorgaande verhindert het Hof evenwel niet om in zijn onderzoek van de bestaanbaarheid van de in het geding zijnde bepaling met de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, in samenhang gelezen met de artikelen 160 en 161 van de Grondwet, rekening te houden met de artikelen 144 tot 146 van de Grondwet, in zoverre die grondwetsbepalingen betrekking hebben op de bevoegdheid van de administratieve rechtscolleges.

B.5.1. De verzoekende partij voor het verwijzende rechtscollege vraagt eveneens om in de prejudiciële vraag de verwijzing naar artikel 142, § 3, van de gecoördineerde wet van 14 juli 1994 te vervangen door een verwijzing naar artikel 142, §§ 2 en 3, van diezelfde wet.

B.5.2. Het staat niet aan de partijen om de prejudiciële vraag te herformuleren. Zoals vermeld in B.4.3 komt het immers aan de verwijzende rechter toe te oordelen welke prejudiciële vragen hij aan het Hof dient te stellen en daarbij de omvang van de saisine te bepalen.

Ten gronde

B.6.1. Het verwijzende rechtscollege vraagt of de in het geding zijnde bepaling bestaanbaar is met de artikelen 10, 11 en 16 van de Grondwet, al dan niet in samenhang gelezen met de artikelen 160 en 161 ervan, met het beginsel van de scheiding der machten en met artikel 6 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens in de interpretatie dat de Kamer van eerste aanleg van de Dienst voor geneeskundige evaluatie en controle van het RIZIV die, in het kader van een beroep tegen de beslissing van de Leidend ambtenaar op grond van artikel 144, § 2, 2°, van de gecoördineerde wet van 14 juli 1994, de nietigheid van die beslissing vaststelt wegens miskennis van de in artikel 142, § 3 op straffe van verval voorgeschreven termijn, de zaak aan zich kan trekken en de aan de zorgverlener verweten inbreuken ten gronde kan beoordelen.

B.6.2. Uit de verwijzingsbeslissing en uit de stukken van het dossier in het bodemgeschil blijkt dat de Kamer van eerste aanleg van oordeel was dat de beslissing van de Leidend ambtenaar nietig was omdat ze niet was gedagtekend, en die nietigheid niet kon worden verholpen door het aanhalen van extrinsieke elementen, zodat niet meer kon worden

vastgesteld dat zijn beslissing was genomen binnen een op straffe van verval voorgeschreven termijn. Het Hof beperkt zijn onderzoek tot die hypothese.

B.7.1. De oprichting van Kamers van eerste aanleg en Kamers van beroep bij de Dienst voor geneeskundige evaluatie en controle van het RIZIV bij de voormelde wet van 21 december 2006 past in het kader van een evaluatie van de procedure voor het Comité van de Dienst voor geneeskundige evaluatie en controle van het RIZIV, zoals ingevoerd bij de programmawet (II) van 24 december 2002. Uit de parlementaire voorbereiding blijkt dat aan die procedure een aantal tekortkomingen werden verweten :

« De vertegenwoordigers van de verschillende beroepscategorieën die zetelen in het Comité stellen vast dat de huidige onderzoeksprocedure van dossiers de vrijwaring van de rechten van de verdediging van de zorgverleners slechts objectief waarborgt. Zij hebben inderdaad het recht, zoals reeds hoger vermeld, om hun schriftelijke verweermiddelen over te maken als antwoord op de door de Dienst omschreven tenlastegelegde grieven. Vervolgens hebben zij de mogelijkheid, wanneer zij dat wensen, om gehoord te worden door twee leden van het Comité, ‘ auditeurs ’ genaamd, om hun verweer verder mondeling toe te lichten.

Deze hoorzitting verloopt in afwezigheid van de ambtenaren-inspecteurs van de Dienst en tijdens de latere debatten voor het Comité neemt de Dienst niet deel aan de totstandkoming van de beslissing.

Deze objectieve waarborgen volstaan echter niet voor de vertegenwoordigers van de zorgverleners. De zorgverlener moet ook nog, subjectief bekeken, het gevoel hebben dat zijn zaak behandeld wordt in alle onafhankelijkheid en onpartijdigheid.

Welnu, zelfs al zijn objectief gezien de leden van het Comité totaal onafhankelijk van de onderzoekers van de Dienst, dan nog kan de indruk ontstaan dat zij daarvan deel uitmaken.

De vertegenwoordigers van de verschillende beroepscategorieën wensen om deze redenen een zeer duidelijk onderscheid te maken tussen de onderzoeks- en beoordelingsfase, en dat de personen die betrokken zijn in de ene en in de andere fase, volledig onafhankelijk zijn van elkaar.

[...]

Het tweede punt van kritiek tegen de huidige procedure is dat de zorgverlener niet het recht heeft om gehoord te worden door het Comité, dat slechts onrechtstreeks wordt ingelicht over de zaak via zijn auditeurs » (*Parl. St.*, Kamer, 2005-2006, DOC 51-2594/001, pp. 43-44).

B.7.2. Om aan die bezwaren tegemoet te komen, worden de Kamer van eerste aanleg en de Kamer van beroep als administratieve rechtscolleges opgericht en wordt in een procedure voorzien die beoogt de rechten van verdediging te waarborgen. De parlementaire voorbereiding zet hieromtrent uiteen :

« Het ontwerp stelt twee administratieve rechtscolleges in : de Kamer van eerste aanleg, samengesteld uit een magistraat-voorzitter en vier leden; twee leden vertegenwoordigen de verzekeringsinstellingen, en twee andere leden de beroepscategorie van de zorgverlener. Zij zijn allen stemgerechtigd (cfr. artikel 14 van het ontwerp).

In graad van beroep is de Kamer van beroep eveneens samengesteld uit een magistraat-voorzitter en vier leden; twee leden vertegenwoordigen de verzekeringsinstellingen, de twee andere de beroepscategorie van de betrokken zorgverlener. Enkel de magistraat is stemgerechtigd (cfr. artikel 14 van het ontwerp).

[...]

Het mandaat van de voorzitters en de voornoemde leden is onverenigbaar met alle andere mandaten uitgeoefend binnen de Dienst voor geneeskundige evaluatie en controle. De onafhankelijkheid en de onpartijdigheid van deze rechtscolleges zijn bijgevolg volledig gewaarborgd (cfr. artikel 95).

Wat de rechten van de verdediging betreft, laat het voorgestelde systeem de zorgverlener voortaan toe om te verschijnen in openbare terechtzitting, bijgestaan of vertegenwoordigd door een raadsman van zijn keuze (cfr. artikel 95).

Vanzelfsprekend zijn de beslissingen van deze rechtscolleges gemotiveerd (art. 102). Zij worden uitgesproken in openbare terechtzitting. Bovendien kunnen deze rechtsorganen deskundigen raadplegen aangaande interpretatieproblemen rond de reglementering. De rechten van de verdediging worden nu dus zowel objectief als subjectief gevrijwaard » (*ibid.*, pp. 44-45).

B.8.1. Op grond van artikel 142 van de gecoördineerde wet van 14 juli 1994 kunnen zorgverleners, in geval van ten onrechte aangerekende verstrekkingen, naast strafrechtelijke en/of tuchtrechtelijke sancties, verplicht worden tot de terugbetaling van de waarde van die verstrekkingen en/of het betalen van een administratieve geldboete.

B.8.2. De artikelen 143, § 1, en 144, § 2, 1°, van de gecoördineerde wet van 14 juli 1994 bevatten inzake de kennisneming van de inbreuken die aan de zorgverleners ten laste kunnen worden gelegd, een bevoegdheidsverdeling tussen de Leidend ambtenaar van de Dienst voor geneeskundige evaluatie en controle en de Kamer van eerste aanleg, naar gelang van de aard van de inbreuk die aan een zorgverlener wordt verweten.

B.8.3. Op grond van artikel 144, § 2, 1° en 2°, van de gecoördineerde wet van 14 juli 1994 heeft de Kamer van eerste aanleg een dubbele bevoegdheid : zij neemt kennis, enerzijds, van de inbreuken die niet, overeenkomstig artikel 143, § 1, van diezelfde wet, tot de bevoegdheid

van de Leidend ambtenaar behoren en, anderzijds, van de beroepen tegen de beslissingen van de Leidend ambtenaar. In de voorliggende zaak is enkel die laatste bevoegdheid aan de orde.

B.8.4. Tegen de beslissingen van de Kamer van eerste aanleg, zowel tegen die welke zijn genomen op grond van artikel 144, § 2, 1°, van de gecoördineerde wet van 14 juli 1994 als tegen die welke zijn genomen op grond van artikel 144, § 2, 2°, van diezelfde wet, staat een beroep open bij de Kamer van beroep.

B.9. In geval van ten onrechte aangerekende verstrekkingen kunnen zorgverleners worden verplicht tot terugbetaling van de waarde van die verstrekkingen en/of tot het betalen van een administratieve geldboete. De administratieve geldboeten die de Leidend ambtenaar kan opleggen, zijn strafrechtelijk van aard in de zin van artikel 6 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens en vallen bijgevolg onder het toepassingsgebied van die bepaling. Daaruit volgt dat aan de zorgverleners aan wie de Leidend ambtenaar een dergelijke geldboete oplegt, het recht op toegang tot een rechter met volle rechtsmacht moet zijn gewaarborgd.

B.10.1. Uit de totstandkoming van de wetgeving waarbij de in B.7 vermelde administratieve rechtscolleges werden opgericht, blijkt dat de wetgever gewild heeft dat zij bij de beoordeling van de aan hen voorgelegde geschillen over volle rechtsmacht beschikken. Dat werd bevestigd bij artikel 2 van de wet van 29 maart 2012 houdende diverse bepalingen (II), dat de in het geding zijnde bepaling als volgt heeft gewijzigd :

« In artikel 144 van de wet betreffende de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen gecoördineerd op 14 juli 1994, hersteld bij de wet van 21 december 2006, worden de volgende wijzigingen aangebracht :

1° in § 2, eerste lid, worden de woorden ‘ nemen kennis van ’ vervangen door de woorden ‘ nemen met volle rechtsmacht kennis van ’;

2° een paragraaf 4 wordt ingevoegd luidende :

‘ § 4. Titel IV van boek II van deel IV van het Gerechtelijk Wetboek is niet van toepassing op de Kamers van eerste aanleg en de Kamers van beroep. ’ ».

B.10.2. In de memorie van toelichting van het wetsontwerp die tot die bepaling heeft geleid, werd het volgende gepreciseerd :

« 1° Het betreft een verduidelijking in de tekst dat de kamers van eerste aanleg, net als de kamers van beroep, over een volheid van rechtsmacht beschikken, zowel voor de beroepen tegen de beslissingen van de Leidend ambtenaar, als voor de zaken die rechtstreeks bij hen aanhangig gemaakt worden » (*Parl. St.*, Kamer, 2011-2012, DOC 53-2098/001, p. 61).

Uit de parlementaire voorbereiding blijkt bijgevolg dat die wetswijziging, wat de Kamer van eerste aanleg betreft, enkel de bestaande situatie beoogde te verduidelijken.

B.10.3. De draagwijdte van de toetsing met volle rechtsmacht wordt door de wetgever niet nader gespecificeerd, maar uit de verwijzingsbeslissing blijkt dat de Kamer van eerste aanleg en de Kamer van beroep de hun bij artikel 144 van de gecoördineerde wet van 14 juli 1994 toegekende bevoegdheid zo interpreteren dat zij niet enkel beschikken over een vernietigingsbevoegdheid, maar dat zij in voorkomend geval ook een nieuwe beslissing kunnen nemen.

B.11.1. De verwijzende rechter ondervraagt het Hof evenwel niet over die hervormingsbevoegdheid als zodanig maar vraagt of dat artikel 144 niet ongrondwettig is, indien het zo wordt geïnterpreteerd dat de Kamer van eerste aanleg op grond van haar bevoegdheid met volle rechtsmacht een nieuwe beslissing kan nemen, nadat zij heeft vastgesteld dat de beslissing van de Leidend ambtenaar was aangetast door nietigheid, omdat een essentiële vormvereiste niet werd nageleefd, zijnde de dagtekening van de beslissing, en die nietigheid niet meer door extrinsieke elementen kon worden verholpen. Aldus kon niet meer worden bewezen dat de Leidend ambtenaar de in artikel 142, § 3, op straffe van verval voorgeschreven termijn had nageleefd.

B.11.2. In dat verband stelt de verwijzende rechter :

« Terecht werd immers in de bestreden beslissing gezegd dat de datum van een beslissing genomen door de Leidend ambtenaar van wezenlijk belang is, vermits de datum noodzakelijk is om rechtsgevolgen van bepaalde feiten te onderzoeken (verjaringen, vaststellingen e.d.) ».

B.12. De rechterlijke toetsing met volle rechtsmacht houdt in dat de Kamer van eerste aanleg kan nagaan of de beslissing van de Leidend ambtenaar in rechte en in feite verantwoord is en of de wettelijke bepalingen en algemene beginselen die hij in acht moet nemen, waaronder het evenredigheidsbeginsel, zijn geëerbiedigd.

B.13. De bevoegdheid van de rechter is evenwel ook begrensd door de bevoegdheid van het bestuur (Cass., 16 februari 2007, *Arr. Cass.*, 2007, nrs. 99, 100 en 102). De rechter zou geen nieuwe beslissing in de plaats van die van het bestuur kunnen nemen wanneer deze laatste beslissing is aangetast door nietigheid, wegens het niet naleven van op straffe van verval voorgeschreven termijnen. Door het overschrijden van die termijnen verliest het bestuur immers definitief de mogelijkheid om een bepaalde inbreuk te bestraffen en is de laattijdige beslissing nietig. Indien in een dergelijk geval de rechter, na de nietigheid wegens laattijdigheid te hebben vastgesteld, alsnog beslist de zaak aan zich te trekken en een nieuwe beslissing ten gronde neemt, heeft dit tot gevolg dat via het aanwenden van een rechtsmiddel, de toepassing van de sanctie die het gevolg is van het overschrijden door het bestuur van een op straffe van verval voorgeschreven termijn, ongedaan wordt gemaakt, wat afbreuk doet aan de essentie van vervaltermijnen die in het belang van de rechtsonderhorige zijn opgelegd. Een dergelijke beslissing gaat de grenzen van de toetsing met volle rechtsmacht te buiten, zodat de rechter zich in dit geval tot een vernietiging dient te beperken.

B.14. Uit het bovenstaande volgt dat artikel 144 van de wet betreffende de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen, gecoördineerd op 14 juli 1994, niet bestaanbaar is met de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, al dan niet in samenhang gelezen met de artikelen 160 en 161 ervan, met het beginsel van de scheiding der machten en met artikel 6 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens, indien het zo wordt geïnterpreteerd dat de Kamer van eerste aanleg een nieuwe beslissing ten gronde kan nemen, nadat zij heeft vastgesteld dat de beslissing van de Leidend ambtenaar nietig is wegens niet-naleving van de op straffe van verval voorgeschreven termijnen.

B.15. De toetsing aan het eveneens in de prejudiciële vraag vermelde artikel 16 van de Grondwet is te dezen niet aan de orde. In zoverre de in het geding zijnde bepaling de bevoegdheid regelt van de Kamer van eerste aanleg, is zij vreemd aan de bescherming van het eigendomsrecht die door de voormelde grondwetsbepaling wordt verzekerd.

B.16. De prejudiciële vraag dient bevestigend te worden beantwoord.

Om die redenen,

het Hof

zegt voor recht :

Artikel 144 van de wet betreffende de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen, gecoördineerd op 14 juli 1994, schendt de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, al dan niet in samenhang gelezen met de artikelen 160 en 161 ervan, met het beginsel van de scheiding der machten en met artikel 6 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens, indien het zo wordt geïnterpreteerd dat de Kamer van eerste aanleg een nieuwe beslissing ten gronde kan nemen, nadat zij heeft vastgesteld dat de beslissing van de Leidend ambtenaar nietig is wegens niet-naleving van de op straffe van verval voorgeschreven termijnen.

Aldus gewezen in het Nederlands en het Frans, overeenkomstig artikel 65 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Grondwettelijk Hof, op 8 mei 2014.

De griffier,

De voorzitter,

P.-Y. Dutilleux

A. Alen